

Központi Statisztikai Hivatal
Országos Statisztikai Tanács és a
Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület

Az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT) 2024. október 15-ei együttes ülésének emlékeztetője

Jelen vannak:

- az Országos Statisztikai Tanács tagjai vagy helyetteseik,
- a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai vagy helyetteseik,
- Dr. Kincses Áron, a KSH és az NSKT elnöke,
- Horn Dániel, az OST elnöke,
- Dr. Valkó Gábor, a KSH elnökhelyettese, OST tag,
- Dr. Tóth Szabolcs Ferenc, a KSH elnökhelyettese,
- Dr. Kelemen Rita és Bóday Pál, a KSH elnöki tanácsadói,
- a KSH főosztályvezetői vagy általuk delegált munkatársak,
- az OST Titkárság és az NSKT Titkárság munkatársai.

Horn Dániel az OST elnöke köszöntötte az OST tagjait és a megjelenteket. Ezt követően megállapította, hogy az OST határozatképtelen. Az ülést berekesztette, és az OST ügyrendje szerint a következő ülést az eredeti napirenddel 15 óra 05 percre tűzte ki. A kitűzött új OST ülés a jelenlévő tagok számától függetlenül az eredeti napirendi kérdésekben határozatképes.

Ezt követően Horn Dániel az OST elnöke 15 óra 05 perckor az ismételt ülést megnyitotta.

Dr. Kincses Áron a Központi Statisztikai Hivatal és az NSKT elnöke köszöntötte a résztvevőket. Ezt követően felkérte Horn Dánielt, az OST elnökét, hogy vezesse le a két testület együttes ülését.

Horn Dániel felkérte a résztvevőket az ülés napirendjének elfogadására, majd kérte, hogy aki nem ért egyet a napirenddel, jelezze azt. Észrevétel nem érkezett, a tagok által elfogadottnak minősült a napirend.

Az ülésen megbízólevelek átadására került sor az OST új tagjai részére:

1. Dr. Juhász Anikó asszony részére az Agrárminisztérium képviselőjében, aki helyett Páll Zsombor vette át a megbízólevelet,
2. Molnár Karolina asszony részére a Belügyminisztérium képviselőjében, aki helyett Szendrei Tamás vette át a megbízólevelet,
3. Dr. Gondola Csaba úr részére az Energiaügyi Minisztérium képviselőjében,
4. Dr. Csepeti Ádám úr részére a Miniszterelnökség képviselőjében,
5. Dr. Szabó Tamás Attila úr részére az Országos Bírósági Tanács képviselőjében,
6. Papp Gergely úr részére a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselőjében, aki helyett Fekete Zoltán vette át a megbízólevelet,
7. Sándorné Prof. dr. Kriszt Éva asszony részére a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében.

Az ülésen megbízólevél átadására került sor az új NSKT tag részére:

1. Derdák Péter úr részére a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviselőjében.

1. napirendi pont: Az OSAP 2025. évi tervezete

Előterjesztő: dr. Zavagyák Andrea, a KSH Statisztikai koordinációs osztályának vezetője

Zavagyák Andrea megköszönte a HSSz tagjainak az együttműködést az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) összeállítása során. Ezt követően ismertette az OSAP 2025. évi tervezésének eddigi lépéseit. Két tervezési körben zajlott le a 2025. évi OSAP összeállítása, amelynek eredményeképpen összeállt a napirend tárgyát képező tervezet. Ismertette az OSAP Korm. rendelet tartalmát, a főbb változásokat.

Az OSAP Korm. rendelet 2025. évre tervezett adatgyűjtéseinek száma: 202 db, a statisztikai célú adatátvételek száma: 7 db. A tavalyi évhez képest csökkent az adatgyűjtések száma, amely tehercsökkenést jelent az adatszolgáltatók számára.

Ismertette a 2025. évi OSAP-ból szünetelés vagy megszűnés miatt kikerülő, és az új és újra elrendelésre kerülő adatfelvételeket.

Kiemelte a 1054 és 1868 számú adatgyűjtéseket, melyek adminisztratív forrásból kiváltásra kerülnek, így kikerülnek az OSAP Korm. rendeletről.

Az OSAP Korm. rendeleten kívüli, 2025. évre tervezett statisztikai adatátvételeiről elmondta, ezek száma: 317 db, ebből a HSSz szerveinek elrendelésébe tartozik 40 db, a KSH elrendelésébe tartozik 277 db.

Röviden bemutatta a KSH által 2025. évre tervezett önkéntes adatgyűjtéseket. A 2025. évre tervezett önkéntes adatgyűjtések száma: 10 db.

Előadásának végén kiemelte, hogy az OST-NSKT ülést követően kerül sor az OSAP Korm. rendeleti részre vonatkozó kormány-előterjesztés összeállítására és a szükséges egyeztetések lefolytatására.

Október – november hónapban zajlik le a HSSz egymás közötti adatátvételeinek aktualizálása, valamint az OSAP teljesülés elemzés egyeztetése és közzététele. A végleges OSAP 2024. december 15-én kerül közzétételre a KSH honlapján.

Ezt követően Horn Dániel az OST elnöke felhívta szavazásra az OST tagjait, míg Dr. Kincses Áron az NSKT elnökeként az NSKT tagjait kérte fel szavazásra az OSAP tervezetéről.

Az 1. napirendi ponthoz kapcsolódó szavazás eredménye alapján a 2025. évi OSAP tervezetét az OST tagsága és az NSKT tagsága is egyhangúan elfogadta.

2. napirendi pont: Tájékoztatás a 2023. évi OSAP teljesülésről

Előterjesztő: Dr. Zavagyák Andrea, a KSH Statisztikai koordinációs osztályának vezetője

Dr. Zavagyák Andrea előadásának bevezetőjében tájékoztatást adott arról, hogy a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (Stt) és egyéb jogszabályok alapján 2023-ban 552 élő adatfelvétel végrehajtását rendelte el az OSAP, ebből 229 adatgyűjtés (AGY) és 323 adatátvétel (AÁ) volt.

Az adatfelvételek végrehajtása a legtöbb esetben megkezdődött a teljesülési kérdőívek visszaküldéséig, azonban a teljes adat-előállítási folyamat számos esetben nem ért véget, még különböző szakaszában tartott a kérdőív kitöltésekor. Ezekben az esetekben az előző évi adatokat kérdezte meg a KSH a kitöltő szervektől.

Az előző évhez képest szerkezeti változás látszódik, megfigyelhető az elmozdulás az adatátvételek irányába, azok számának növekedése miatt. Az adatgyűjtések száma lassú csökkenést mutat.

A 2023-as OSAP-ra vonatkozó HSSz szerveket érintő változás, hogy 5 db adatgyűjtés átkerült a Miniszterelnökségtől a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumhoz.

Ismertette az adatfelvételek megoszlását darabszám szerint a KSH és a HSSz tagjai között. Ennek alapján 552 db adatfelvétel volt (229 db AGY, 323 db AÁ; ebből: 152 db KSH elrendelésében lévő AGY, 77 db a HSSz elrendelésében, 283 db KSH elrendelésében lévő AÁ, 40 db a HSSz elrendelésében).

Az adatgyűjtések megoszlása az adatszolgáltatói kör szerint is bemutatásra került az előadásban. A legtöbb adatgyűjtés az adatszolgáltatók 10-99 csoportjában került elrendelésre a 2023. évben.

Ezt követően az adatátvételeket érintő tényezők bemutatására került sor.

Az adatátvételek beérkezési megoszlása kapcsán az előadó kiemelte, hogy az adatátvételek 97%-a határidőre teljesített volt.

Az adminisztratív adatok felhasználása kapcsán arról adott tájékoztatást, hogy a HSSz által elrendelt adatátvételek esetén becslési célra 39%-át, az adatszolgáltatói kör kijelölésére az adatátvételek 22%-át használják a HSSz-ben, ellenőrzési céllal az adatátvételek 19%-át használták fel.

Az adatok publikálásával kapcsolatban elmondta, hogy az online megjelenések túlsúlya tapasztalható. A vizualizációs eszközök közül kiemelkednek a grafikonos megoldások, valamint a táblázatos forma évről évre emelkedik.

Bemutatásra kerültek továbbá az előadás során az előállított statisztikai adatállományok jellemző felhasználói (elsősorban a közigazgatás és a kutatók, illetve a média), a tudományos vagy tájékoztatási célú adatkiadások átvevői, valamint a KSH esetében az adatkiadások leggyakoribb típusai, a HSSz esetében a minőség javítását segítő eszközök megoszlása (főként a validálás, editálás és ellenőrzés), valamint a visszacsatolás formája az adatszolgáltatók/adatgazdák felé (konzultáció, elektronikus forma, késztermék megküldése).

A továbbiakban az előadó bemutatta a KSH kutatószobai adathozzáféréssel kapcsolatos főbb adatokat. Kiemelte, hogy a HSSz szerveknél 80 esetben megvalósult, 32 esetben nem valósult meg adatkérés az adatfelvételekből előállított adatokból.

A 2023. évi OSAP teljesülés elemzés egyeztetésére, írásbeli véleményeztetésére a KSH-n és a HSSz-en belül október – november hónapban kerül sor, véglegesítés után a KSH honlapján kerül közzétételre.

Az előadással kapcsolatban kérdés nem érkezett.

3. napirendi pont: Tájékoztatás a TEÁOR'25 átállás helyzetéről

Előterjesztő: Pinkasz András, a KSH Regiszter osztályának vezetője

Előadását azzal kezdte, hogy a KSH-ban két kód kerül megkülönböztetésre: „statisztikai” és „adminisztratív” főtevékenységkód.

Elmondta, hogy a TEÁOR egy tevékenységkód, a gazdasági tevékenységek egységes osztályozási rendszerének a rövidítése. Amikor azt mondja, hogy két különböző kód létezik, akkor azt fontos látni, hogy két különböző funkciót töltenek be ezek a kódok. Van az ún. statisztikai, amit az uniós jogszabály ír elő, amely egy szigorú elvek alapján létrehozott kód. Folyamatosan, évente felülvizsgálatra kerül, amelynek elsősorban statisztikai következményei vannak.

Az adminisztratív TEÁOR kód pedig az, amit az állami nyilvántartások használnak. Példaként elmondta, hogy ha egy szervezet bemegy a NAV-hoz vagy a cégnyilvántartáshoz, akkor önbevallás alapon adja meg a kódot és akkor fogja módosítani, amikor valamilyen érdeke vagy kötelezettsége fűződik hozzá. Ennek nem statisztikai következménye van, hanem jogi, adminisztratív, hatósági következménye.

Az előadás témája a TEÁOR'25 átállás helyzete. Ezt első körben a statisztika főtevékenységkód, második körben az adminisztratív főtevékenységkód szempontjából ismertette.

A statisztikai főtevékenységkód kapcsán ismertette, hogy az új osztályozási rendszert uniós rendelet szabályozza: a NACE az uniós tevékenységkód, aminek a magyar megfelelője a TEÁOR. Ahogy uniós szinten a NACE Rev. 2 helyett a NACE Rev. 2.1 válik hatályossá 2025. január 1-től, úgy hazai szempontból az eddigi TEÁOR'08-as verziót a TEÁOR'25 váltja fel.

A rendelet fő célja statisztikai: összehasonlítható adatok előállítása európai szinten. A rendelet csak a TEÁOR váltást mondja ki, azonban más osztályozási rendszerekre nézve is következménye van, hiszen számos osztályozási rendszer a TEÁOR-ra épül.

Ismertette a KSH-ban végzett tevékenységet az átállással kapcsolatosan. 2025. január 1. a hatálybalépés időpontja. Minden egyes gazdasági szervezet esetében átsorolja a KSH a statisztikai TEÁOR-t. Az átsoroláshoz az Európai Unió biztosít fordítókulcsot. Ennek kapcsán kiemelte, hogy vannak automatikusan és egyértelműen átfordítható esetek és van, amikor nem egyértelmű, hogy melyik új kategóriába fog esni a szervezet. Kihangsúlyozta, hogy a KSH az összes gazdasági szervezetre előállít új főtevékenységkódot, függetlenül attól, hogy azok jelenlegi kódjai egyértelműen átfordíthatók-e. A besoroláshoz adatátvételtől és adatgyűjtéstől származó adatokat használva, gépi tanulási algoritmus segítségével próbálják a lehető legjobb módon átsorolni a kódokat. Elmondta azt is, hogy ezeket az adatokat október végére állítják elő, de mivel ezek előzetes adatok, ezért azokat tesztelni szükséges.

Kiemelte, hogy uniós előírás, hogy legyen négy Janus év (2025–2028), amikor TEÁOR'08 és TEÁOR'25 főtevékenységkódot is előállít a Hivatal. Azaz hiába lesz 2025. január 1-jétől hatályos a TEÁOR'25, a Hivatalnak elő kell állítani a négy Janus évben a TEÁOR'08-as kódot is. Az Eurostat azért kérte ezt a négy évet, mert különböző szakstatisztikákat eltérő időpontban kíván átállítani az új TEÁOR-ra.

Rátért az adminisztratív kódokra is. Bár az uniós rendelet a statisztikai élet szabályozásáról szól, számos ország adminisztratív élete támaszkodik a NACE tevékenységkódok helyi verzióira. A TEÁOR-váltás így számos hazai jogszabályt érint: részben a közhiteles hatósági nyilvántartások szabályozásán keresztül, részben ott, ahol egyes tevékenységekre történik utalás TEÁOR vagy arra épülő kód (pl. ÖVTJ, TESZOR) alapján. A TEÁOR-váltás így jogszabály-módosításokat is szükségessé tett. A jogszabályokban megjelent TEÁOR'08-as kódok TEÁOR'25-re történő átfordításán túl, a nyilvántartások szabályozását is biztosítani kellett.

A KSH a szervezetek adminisztratív terheinek a csökkentése érdekében vállalta, hogy az adminisztratív főtevékenységkódokat is átkódolja. Az új kódokat a KSH átadja a közhiteles nyilvántartást vezető szerveknek. Elsősorban a NAV részére kerülnek ezek az adatok átadásra és az adóhatóság fog intézkedni, hogy az adatok más nyilvántartásokban is megjelenjenek. A cél az, hogy 2025. január 31-ig minden nyilvántartás tartalmazza a KSH által átsorolt új TEÁOR'25 főtevékenységkódokat. Kihangsúlyozta, hogy a főtevékenységkódok mellett azonban egy szervezet számos egyéb tevékenységet is felvehet a nyilvántartásokban. Ezen kódok közül a NAV csak az egyértelműen átsoroltakat fogja átvezetni a nyilvántartásán. Az átsoroláshoz a KSH biztosítja a fordítókulcsot.

Elmondta, hogy a főtevékenységkód és az egyéb tevékenységkódok átsorolása tekintetében a szervezeteknek illetégmentesen biztosítva lesz, hogy módosíthassák a kódjaikat, amennyiben nem fogadják el azokat. Fontos ugyanakkor kiemelni, hogy amennyiben elfogadja a szervezet az új kódokat, akkor nincs további teendője. A tervek szerint a létesítő okiratokba is elég lesz ebben az esetben akkor átvezetni a változást, amikor amúgy is módosítana a szervezet a nyilvántartásán. Ha nem fogadja el a szervezet az új tevékenységkódjait, akkor 2025. június 30-ig módosítania kell az új kódokat. Az egyéb tevékenységek közül, amennyiben egy gazdasági szervezetnek marad TEÁOR'08-as kódja (az abban az esetben történhet meg, amennyiben a szervezetnek volt egyértelműen át nem fordítható (1:n) egyéb tevékenysége, és azt a szervezet nem módosította vagy törölte), az 2025. augusztus 31-ig törlésre kerül.

A törvény és kormányrendelet módosítások tekintetében a KSH előkészítette a jogszabály-módosításhoz kapcsolódó előterjesztést, amely szerepelt a 2024. szeptember 29-ei Közigazgatási Államtitkári Értekezlet ülésén, majd a Stratégiai Kabinet 2024. szeptember 30-ai napirendjén, ahol megtárgyalásra került. A törvény és kormányrendelet módosítások kikerültek társadalmi egyeztetésre is.

Várhatóan november közepére elkészül a végleges, hivatalos fordítókulcs az Eurostat részéről. Amint végleges lesz kikerül a KSH honlapjára.

A miniszteri rendeletek módosítása az illetékes minisztériumok felelősségi körébe tartozó feladat.

A KSH két miniszteri rendelet módosítását kezdeményezte (Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet és a statisztikai számjel elemeiről és nomenklatúráiról szóló 21/2012. (IV. 16.) KIM rendelet), amely szintén társadalmi egyeztetésre került.

A KSH mindenképp tájékoztatja azokat az adatszolgáltatókat a TEÁOR'25 kódjukról, akiket kérdőív kitöltésére kijelöl. Vizsgálat alatt vannak a gazdálkodó szervezetek kiértékelésének technikai feltételei cégkapun és ügyfélkapun keresztül.

Lajtai György (NGTT) megkérdezte, hogy ha jól értette, akkor kétféle besorolás lehetséges ugyanarra a cégre. Egy statisztikai és egy adminisztratív besorolás és mind a kettőnek másféle kritérium rendszere lehet-e vagy egységes a kritérium rendszer?

Pinkasz András (KSH) válaszában elmondta, hogy két kód van, mindkettő a TEÁOR-t használja. Az adminisztratív kód önbevallás alapú, ahol a gazdasági szervezet kiválasztja a maga TEÁOR kódját. A statisztikainál az Eurostat által publikált kézikönyv áll rendelkezésre, a Hivatal azt követi.

Horn Dániel (az OST Elnöke) kérdése az volt, hogy a négy Janus év azt is jelenti-e, hogy a korai adatkéréseken mindig rajta lesz a két kód, tehát a KSH felé történő adatkéréseken, hogy ha mint kutató kér bármilyen adatbázist, amin TEÁOR'08 volt rajta eddig, akkor most már rajta lesz a TEÁOR'25 is négy éven keresztül?

Pinkasz András (KSH) szakstatisztika függő, hogy melyik területnek mikor kell áttérnie a TEÁOR'25-re. A szakstatisztika szempontjából választott Janus év esetében várhatóan rajta lesz.

Fekete Zoltán (NAK) érdeklődött az ÖVTJ rendeletről, mikor jelenhet meg, várható-e módosítása.

Zavagyák Andrea (KSH) válaszában elmondta, hogy a miniszteri rendelet módosítása elkészült, jelenleg társadalmi egyeztetésre bocsátásra vár. Az ülés óta lezajlott a társadalmi egyeztetése is.

Dr. Kincses Áron (a KSH Elnöke) elmondta, hogy ez nagy változás, azért van rá szükség, mert a hatályos TEÁOR-ok között vannak még olyan tevékenységek, mint például a videokazetta kölcsönzés, amelyek már nem relevánsak. Közben olyan jellegű tevékenységek meg nincsenek benne, amit a cégek manapság végeznek. Ha nem váltunk, akkor nem lehet relevánsan információkat adni. Kihangsúlyozta, hogy ez nem statisztikai teher, ezeket az egész európai adminisztráció használja. Ennek egyik vetülete csak a statisztikai vetület. Ugyanazt a TEÁOR-t használja mindenki, de a statisztikai TEÁOR esetén a KSH megnézi, hogy egy cégnek lehet sok tevékenysége, és hogy melyikből származik igazából a hozzáadott értéke, melyik az, amelyikből igazából él és az a tevékenység kerül besorolásra, azt tekintik a főtevékenységnek. A Hivatal adat alapon dönt arról, hogy mi a főtevékenység, az adminisztratív kódok esetében pedig bevallás alapon.

4. napirendi pont: Tájékoztató a Központi Statisztikai Hivatal nyilvánosan elérhető adatainak kereshetőségéről

Előadó: Kása Katalin, a Felhasználói kapcsolatok főosztályának vezetője

Kása Katalin előadásában ismertette, miként lehet hozzáférni mindazokhoz az adatokhoz, melyek az Országos Statisztikai Adatfelvételi Programban beérkeznek a Hivatalba és feldolgozásra kerülnek. Ezzel összefüggésben elsőként a KSH termék portfólióját mutatta be ábra segítségével.

Kiemelte, hogy ma már az adatok hasznosítása online csatornákon keresztül történik. A leggyakrabban felhasznált termékek az adatok, amelyek alapvetően aggregált formában érhetők el vagy adatbázisba szervezve vagy valamilyen statikus táblába integrálva.

Az aggregált adatok jellemzően hozzáférhetők bárki számára. A mikroadatokat speciális adatkört képviselnek, melyek felhasználása szigorú feltételekhez kötött és szűkebb felhasználói kört céloz.

Új terméknek tekinthető a kísérleti statisztika a Hivatalban.

A szöveges termékek is jelen vannak a termék portfólióban, ezek két csoportba sorolhatók: tematikus és átfogó elemzések. A szöveges termékek azt a célt szolgálják, hogy a KSH által elérhetővé tett adatokat bemutassák, a közöttük lévő összefüggések megvilágításra kerüljenek.

A tematikus elemzések alapvetően egy-egy témára koncentrálnak, ilyen például a Helyzetkép. Az átfogó elemzések jellemzően az ország folyamatait mutatják be. A legismertebb ilyen jellegű kiadványa a KSH-nak a Magyarország című kiadvány.

Elmondta, hogy a KSH rendelkezik két folyóirattal is a Statisztikai szemle és a Területi statisztika című folyóirattal. Ezek angol nyelven is elérhetőek.

Az adatvizualizációk súlya egyre inkább növekszik a termékportfólióban. Egyre több termék vizuális megjelenítése valósul meg a Hivatalban, amelynek célja, hogy a statisztikai adatok értelmezése könnyebbé váljon.

A kommunikációs termékek jellemzően a KSH működéséhez kötődnek, valamilyen újdonság közzétételéhez, illetve ezekkel a termékekkel próbálnak rávilágítani a hivatalos statisztika hasznosságára, a statisztikai adatok értékére. Elmondta, hogy a közösségi média is egyre nagyobb szerepet tölt be ebben a termékcsoporthoz.

Kiemelte, hogy a módszertani információk is fontosak, melyek mindenhez kapcsolódnak. Céljuk, hogy támogassák a különböző statisztikai adatoknak a megértését.

Végezetül ismertette, hogy a statisztikai adatok, termékek hozzáférhetőségét. Az elsődleges közzétételi csatorna a honlap. Ami a honlapon nem található meg, azok belső adatbázisban hozzáférhetőek. A belső

adatbázisokban található információk is elérhetőek azzal a korlátozással, hogy itt a KSH munkatárásának közreműködése szükséges.

Bemutatta, milyen termékek érhetőek el a honlapon. Ezek a következők:

- Gyorstájékoztatók
- Összefoglaló táblák (STADAT)
- Adatbázisok
 - Tájékoztatási adatbázis
 - Népszámlálási adatbázis
 - Ingatlanadattár
- Kiadványok

Bemutatta, hogy hogyan lehet keresni a honlapon és mire lehet támaszkodni a keresésénél. Ezt követően beszélt a KSH adatainak hozzáférhetőségéről.

Lajtai György (NGTT) arra kérdezett rá, hogy várható-e az, hogy a Eurostat keresési technológiája közelebb kerülhet-e a KSH rendszeréhez. A bér adatok keresése során az Eurostat honlapján cégméret, ledolgozott munkaidő, bérarány, jövedelmezőség szerint is be lehet mérni egy adott szakágazatnak a bérszabályozási helyzetét, azonban a KSH honlapján ilyen adatok nem találhatóak, kivéve az egy főre jutó kereseti mutató, a munkaerő tájékoztatási adatbázisra vonatkozó pontja.

Kincses Áron (a KSH Elnöke) elmondta, meg kell vizsgálni, biztos-e, hogy nem áll rendelkezésre a KSH honlapján a keresett adat. A KSH a felhasználói igényeknek megfelelően alakítja a honlapon megjelenítendő adatokat. Az adatvédelmi szempontok vizsgálatát követően és ha igény mutatkozik rá, akkor a honlapon részletesebb adatok kerülhetnek megjelenítésre.

5. napirendi pont: Adminisztratív adatok felhasználásának tapasztalatai a népszámláláshoz kapcsolódóan

Előadó: Lajtai Máttyás, a KSH Népszámlálási osztályának vezetője

Előadását azzal kezdte, hogy két éve októberben zajlott le a népszámlálás online adatgyűjtésének utolsó hétvégéje, amely nagyon sikeres volt. Az volt a 2022-es népszámlálás egyik nagy újdonsága, hogy papírmentes népszámlálás volt. A másik újdonság az volt, hogy a népszámlálási adatok előállításánál nemcsak a kérdőívekből beérkezett adatokat, hanem a népszámlálási törvény által előírt adminisztratív adatbázisokból átvett adatokat is felhasználta a KSH.

A feldolgozásnál és a népességszám megállapításánál, illetve egyes adatoknak a feldolgozása során az adatbázisokat felhasználta a KSH.

2011-ben Magyarországon még csak a kérdőíves adatgyűjtés volt a népszámlálás során, érdemi adminisztratív adatbázisból való népszámlálási adatfeldolgozási folyamat nem volt.

2022-re már Magyarország is a közép-európai országokkal együtt kevert népszámlálást tartott. A cél az, hogy a 2031-ben esedékes népszámlálás során már csak adminisztratív nyilvántartásból származó adatokat használjon fel a KSH.

Bemutatta a kérdőíves és adminisztratív adatok felhasználásával végrehajtandó népszámlálás előnyeit és hátrányait.

Elmondta, hogy egyes témakörök esetében a törvény tiltja, hogy adminisztratív nyilvántartás készüljön, amely erős korlátot jelent, hogy hol lehet és hol kevésbé lehet felhasználni adminisztratív adatot népszámlálási előállításra vagy validálásra.

A népszámlálási törvény határozta meg, hogy milyen adatbázisokat vehet át a Hivatal. Összesen 8 adatgazdától 19 állomány került a törvény alapján átvételre.

Ismertette az adatállományok feldolgozását és összekapcsolását, majd ezt követően a feldolgozott állományok összekapcsolását egy állományba. Felhívta a figyelmet az összekapcsolás legfőbb problémájára, hogy nincs olyan azonosító, amely minden állományon rajta lenne. Emiatt természetes azonosítókat használ a KSH az összekapcsoláshoz.

Az ilyen módon elvégzett összekapcsolás révén létrejön egy több mint tíz milliós állomány. Ebből az állományból különböző szempontok szerinti szűrések következtében alakul ki egy népességszám. A népszámlálás szempontjából 2022. október 1-jei eszmei időpontra került ez előállításra, ez volt az összeírás eszmei időpontja.

Előadásában röviden bemutatta az adminisztratív adatállomány összekapcsolásának nehézségeit a népszámlálási állománnyal, illetve a népszámlálási és adminisztratív állomány közötti kisebb és jelentősebb eltéréseket.

Végezetül elmondta, hogy a KSH célja, hogy 2031-re teljesen adminisztratív népszámlálásra kerüljön sor. Az Eurostat törekvése is az, hogy a tagállamok a népszámlálási adatokat 10 évnél nagyobb gyakorisággal adjanak. A regiszter alapú népszámlálás ugyanakkor a témakörök szűkítését, tartalmi változását fogja jelenteni. Alternatív adatforrást vagy adatgyűjtési módot kell találni, ha pótolni szükséges a kieső adattartalmat.

Horn Dániel elmondta, hogy kutatóként sokat dolgozik és kollégái dolgoznak népszámlálási adatokkal, és nehézséget okozna, ha nem lennének elérhetőek többé olyan adatok, amelyek csak a népszámlálás keretében kerülnek begyűjtésre például a vallás, vagy a népesség oktatási megoszlása. Kéri egy jövőbeni konzultáció lehetőségét.

Lajtai Mátyás hozzá fűzte, hogy ezen adatokról országos szintű döntés szükséges, mivel a nemzetiségi törvény épít a népszámlálás nemzetiségi adataira.

Dr. Kincses Áron két problémára hívta fel a figyelmet ezzel a kérdéssel kapcsolatosan. Egyik, hogy Kárpát-medencei adatok sem lesznek, most sincs Ausztriára, Szlovéniára nemzetiségi adat. Más országnak nem fog gondot okozni, ha nem lesznek nemzetiségi adatok, Magyarországon kívül.

A magyar adatok tekintetében arra kell fókuszálni, amit meg lehet oldani. Pártolja a párbeszéd tartását és egyeztetés lefolytatását, ugyanakkor nem lehetséges, hogy csak ezek a problémás adatok kerüljen begyűjtésre népszámlálás keretében. Esetleg egy 5 évente 2%-os mikrocenzushoz hasonló adatgyűjtés keretében valósulhatna meg az, hogy Magyarországon rendelkezésre álljanak ezek az adatok.

Zárszóként Dr. Kincses Áron elmondta, hogy októberben megjelenik az Népszámlálási atlasz kiadvány, amely 140 térképet fog tartalmazni települési szintű adatokkal.

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai körében végzett akkreditációs eljárások kapcsán jelezte, hogy az Agrárminisztériumnál és a Közbeszerzési Hatóságnál már lezárult az eljárás. Kettő intézménynél folyamatban van és 2025-ben hat közigazgatási szervnél kerül lefolytatásra.

Az európai unió soros elnökségéről szólva elmondta, két dosszié van a magyar elnökség asztalán. Az egyik az európai népesség és lakásstatisztikáról szóló rendelet, a másik pedig a vállalkozásokkal kapcsolatos európai

uniós munkaerőpiaci statisztikai rendelet. Mind a két dosszié esetén jelenleg a trilógusnál a Parlamentre várnak, amely még nem teljesen állt fel. A dossziékban így egyelőre nincs előrehaladás.

Budapest, időbélyegző szerint

Horn Dániel
az OST elnöke

dr. Nemezc Gabriella
az OST titkára

dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Dr. Kincses Áron
az KSH elnöke

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke

Dr. Valkó Gábor, a KSH elnökhelyettese, OST tag

Dr. Tóth Szabolcs Ferenc, a KSH elnökhelyettese

Ádám Dénes, a KSH elnökhelyettese

az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai

